

Posudek na disertační práci

JUDr. Terezy NEKOVÁŘOVÉ, LL.M. – „Daň z vína z pohledu práva Evropské unie“

Autorka si zvolila téma práce, které je v literatuře, jak tuzemské, tak zahraniční, opomíjeno, byť v širších souvislostech problematiky nepřímých daní se dotýká aktuálních otázek snižování schodku veřejných financí ve všech státech Evropské unie. Ačkoli se téma práce zdá velmi úzké, je potřeba hodnotit jeho zpracování v širších souvislostech, které sama autorka v úvodu práce zmiňuje. Jednak z pohledu harmonizace daňové politiky v Evropské unii obecně, jednak pohledu úlohy nepřímých daní jako nástrojů umožňujících řešit některé problémy vyvolané, resp. vyvolávané finanční krizí, a současně nástrojů přispívajících k odstraňování překážek volného pohybu zboží.

Kromě úvodu a závěru je práce rozdělena do šesti částí, které vytváří logický celek – od obecného výkladu ke konkrétnímu. Na stručné vymezení základních pojmů, které jsou pro další rozbor relevantní, navazuje výklad související s harmonizací daně z vína, jejími nástroji a vývojem a to, jak z hlediska práva hmotného, tak procesního. Ve třetí části se autorka zabývá evropskou úpravou daně z vína, a to opět v rovině hmotněprávní i procesně právní. V dalších částech práce uvádí autorka způsoby a rozsah harmonizace daně z vína v jednotlivých členských státech Evropské unie, přičemž samostatnou kapitolu věnuje úpravě v České republice. Poslední část práce, byť se nevěnuje daňovým aspektům zkoumaného tématu, ale problematikou především zemědělské politiky Evropské unie, v daném kontextu dotváří pohled na trh s vínem a jeho další možný vývoj.

Autorka si je vědoma a poukazuje na další aspekty daňové politiky členských států Evropské unie, které hrají a budou hrát v procesu její harmonizace významnou roli, ale které přesahují téma posuzované práce. Otevírá se jí tak prostor pro další zaměření její odborné práce.

Za cíl práce si autorka stanovila předně podat ucelený přehled evropské legislativy v oblasti daně z vína a nastínit odpověď na otázku dalšího postupu v harmonizaci této daně, včetně její potřebnosti. Za diskusní z hlediska přístupu ke zpracování práce považuji konstatování autorky, že hypotéza je vytvořena na základě provedené sumarizace získaných závěrů (str. 16 práce). Mám za to, že by v práci provedený rozbor měl být potvrzením či vyvrácením úvodem stanovené hypotézy, zejména o potřebě a účelnosti další harmonizace, které zmiňuje v souvislosti s cíli práce.

Autorka zpracovala téma do požadované hloubky při použití adekvátních metod vědecké práce, které přibližuje v úvodu práce. Prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou, právními předpisy i judikaturou, včetně zahraniční. Ocenit je třeba důsledně dodržovanou strukturu rozboru harmonizace v jednotlivých členských státech Evropské unie, která umožňuje čtenáři provádět samostatná srovnání. Pozitivem práce, v souladu s jejím cílem, je formulování vlastních názorů a návrhů na další postup v oblasti harmonizace daní, a to nejen ve vztahu k samotné dani z vína, ale obecně k nepřímým daním. V tomto směru se mimo jiné nabízí otázka, ke které

by se mohla doktorandka v rámci obhajoby vyjádřit, jaký je stav harmonizace nepřímých daní v EU a zda, do jaké míry a s jakým efektem by bylo možné na základě analogie s daní z vína, uplatnit selektivní spotřební daně na další komodity.

Autorka správně zmiňuje kromě fiskální i další funkce daní, zejména funkci stimulační, která v případě daně z vína je neopomenutelná. Přesto, zúžíme-li problematiku daně z vína jen na její finanční efekt, lze konstatovat, že při nulových, resp. minimálních daňových sazbách ve většině členských států, je tento z hlediska příjmů státního rozpočtu téměř zanedbatelný. Proč je tedy harmonizaci daně z vína věnována taková pozornost a proč jsou přijímány příslušné harmonizované právní předpisy?

Autorka prokázala v posuzované práci požadované znalosti a schopnosti samostatné vědecké práce, i samotná práce svým obsahem a zpracováním odpovídá požadavkům kladeným na disertační práce. Kladně je třeba hodnotit i její jazykové zpracování (byť i v konečném znění se objevuje několik chyb a „překlepů“). Jde o text odborně fundovaný a přesto čtivý a srozumitelný i pro toho, kdo se daňovou problematikou hlouběji nezabývá.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti **doporučuji** práci k obhajobě. Po jejím úspěšném obhájení **udělení** JUDr. Tereze Nekovářové, LL.M. **titulu Ph.D.**

Praha, 15. 8. 2013

Doc. JUDr. Zbyněk Švarc, Ph.D.